

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Asia: Tutkimus- ja innovaationeuvoston (TIN) uudistaminen

Viite: VN/24309/2023

1. Yleistä

Sivistystyönantajat (Sivista) kannattaa tutkimus- ja innovaationeuvoston (TIN) roolin vahvistamista kansallisen TKI-politiikan kehittämiseksi ja koordinoimiseksi. Ehdotettu TIN:n tehtäväkentän laajentaminen on tarpeen, kun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan (TKI) resursseja kasvatetaan tulevina vuosina. TIN:n kasvua tukevan roolin tarkentaminen kestävä kehityksen määreillä on myös hyvin perusteltu. **TIN:n merkityksen kasvaessa on tärkeää, että TKI-kentän keskeiset toimijat, kuten korkeakoulut, ovat tiiviisti mukana TIN:n työssä.**

2. Yksityiskohtaisempia huomioita

Neuvoston tehtävät 2 §

TIN:n toimintakenttää laajennetaan antamalla sille tehtäväksi tehdä aloitteita kansallisiksi strategiavalinnoiksi TKI-toiminnassa. Tehtävä on merkittävä. TKI-toimintaa tehdään erityisesti korkeakouluissa, tutkimuslaitoksissa ja yrityksissä. Korkeakoulut tekevät valintojaan omien strategioidensa, kyvykkyyksiensä ja yhteistyöverkostojensa sekä tieteen ja tutkimuksen autonomian pohjalta. Yritykset taas tekevät valintoja liiketoimintalähtöisesti. **Jotta TIN:n aloitteet ja valinnat ovat mahdollisimman vaikuttavia, on niiden valmistelu tehtävä avoimesti ja laaja-alaisesti keskeisiä TKI-sidosryhmiä osallistaen sekä tutkittuun tietoon ja ajankohtaiseen tietopohjaan perustuen.**

Sivista katsoo, että **TIN:lle esitettyä uutta tehtävää yhteensovittaa ja seurata valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024–2030 annetun lain ja siinä säädetyn monivuotisen rahoituksen suunnitelman toimeenpanoa on hyvä tarkentaa.** TKI-rahoituslain perusteluissa suunnitelman valmistelu annetaan opetus- ja kulttuuriministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön vastuulle, mutta perusteluissa todetaan, että myös TIN:lla on keskeinen rooli valmistelussa. Valmisteluvastuiden on oltava selvät.

Toinen TIN:lle esitetty uusi tehtävä on **laatia tutkimus- ja innovaatiopolitiikkaa koskevia aloitteita ja suosituksia sekä ehdotuksia tutkimus- ja kehittämisrahoituksen kohdentamisesta.** Sivista katsoo, että rooli tuo parhaimmillaan kaivattua valtioneuvostotason koordinaatiota TKI-politiikkaan ja rahoitukseen. Tehtävää **pitää yhteensovittaa monivuotisen TKI-suunnitelman kanssa,** jotta aloitteet ja ehdotukset eivät ole ristiriidassa suunnitelman kanssa.

Kokoonpano 3§

TIN:n tehtäväkentän laajentuessa on neuvoston kokoonpanoon kiinnitettävä erityistä huomiota. **Neuvoston tiedeyhteisön edustajat tulee valita korkeakouluja ja tutkimuslaitoksia edustavien organisaatioiden esityksistä,** jotta TIN:n toiminnan positiiviset vaikutukset voidaan maksimoida.

Sivista pitää päätoimisen sihteeristön asettamista TIN:lle tärkeänä uudistuksena, joka parantaa neuvoston toimintaedellytyksiä. Sihteeristö korvaisi nykyisen neuvoston valmisteluryhmän, jonka jäsenet ovat hoitaneet tehtävää omien virkatoimiensa ohessa. Valmisteluryhmässä olleet ministeriöiden ja virastojen edustajat muodostaisivat jatkossa neuvoston pysyvien asiantuntijoiden ryhmän vahvistettuna valtiovarainministeriön edustajalla. Sivista katsoo, että pysyvien asiantuntijoiden edustamat organisaatiot on hyvä nimetä perustelumuistion lisäksi asetustekstissä nykyisen käytännön mukaisesti.

Helsingissä 12.9.2023

Sivistystyönantajat ry

Heikki Kuutti Uusitalo, johtaja

Heikki Holopainen, päällikkö, korkeakoulut ja kansainvälisyys
heikki.holopainen@sivista.fi , puh. +358400639331

Sivistystyönantajat edustaa 340 sivistysalan työnantajaa. Jäsentemme palveluksessa on noin 60 000 palkansaajaa. Olemme Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n jäsen.